

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 — kr.
Félévre 5 " "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**.
Kiadók: **HOFFMANN** és **KRONOVITZ**.

Hirdetési díj:

Negy hasabos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
hirdetéseket alkü szerinti jutányos áron vetelnek fel. Bélyeg-
ten külön beigatásért 30 kr.

Fogdmeg politika.

Ime, a Bánffy kormánynak és em-
bereinek sikerült az is, amit legkevésbé
akartak. Az, hogy rokonszenvet kellet-
tek a szociáldemokrata párt budapesti
vezetői iránt, amint a rokonszenv vagy
legalább valami ahhoz hasonló támad
önkéntelenül, ha látjuk, hogy törvény-
telenül, igazságtalanul és méltányosság
nélkül bánnak el emberekkel.

Mert tán emberek ők is, azok az
ugynevezett apostolok, kik az emberi
jogokat firtatják és ime, meggyőződtek
rőla, hogy a hatalomnak módjában áll
az apostolok egyszerű eltolonczolása
illetőségi helyeikre, ahol természetesen
megint vezérkedhetnek szűkebb körben
és tán sokkal veszedelmesebb eredmé-
nyekkel, mint a fővárosban, mivel ott
mégis csak érdemesebb, tájékozottabb a
tömeg, aztán meg végső esetekben kéz-
nél van a megtorló és büntető állam-
nak minden közege, a rendőr, a katona,
a bíró.

Egyszerűen még rossz taktika is volt
hát a budapesti rendőrségnek a belügyi
miniszteriummal sürűn és mint látszik:
okosan érintkező főnökétől, hogy a
szociáldemokrata központ tizenhatszáz
vezéremberét széjjeltolonczolta az ország
különböző vidékeire, ahol sokkal több
bajt csinálhatnak, mint a központban.
Pedig éppen arra a fogásra és hatásra

pályáztott a minden nappal hírnevesebbé
váló Rudnay Béla, hogy megfosztván a
szociálisták központját a vezetőitől, vagy
bibliai nyelven szólva: a fejének koroná-
jától, az a központ rögtön fölcsúszik és
fölbomlik és vége az agitációnak.

Miért tesznek a budapesti főkapitányi
székbe ilyen naiv embert? És
miért tűri el a kormány, hogy ilyen
gyerekes és neveléses eszközökkel akar-
ják eligazítani, vagy elnyomni a szociá-
lis kérdést. Botorság ez és bolondság.
Az a központi vezetőség van olyan
legalább is, mint a százkaru polip és ha
levágtak belőle tizenhatszáz, még min-
dig maradt, ha nem több, nyolcvankét
vezér, akik most átveszik az ügyek
«intézését» és mint az új seprű, jól
fognak söpörni, lelkesen folytatják és
fokozzák az akciókat, mert érdemeiket
akarnak szerepeltetni a tömeg előtt, hadd
ösmerje el az és tisztelje bennük az új
apostolokat.

Az a kardlapozás, melylyel tegnap
a legbrutálisabban sebeztek meg a Csiz-
madiára várakozó elvtársakat, nem csön-
desíti le az amugy is izgatott kedélye-
ket, legföllebb arra kényszeríti őket, hogy
ezentul előre fegyverkezzenek a rendőri
barbarizmus ellen.

Igy lesz, majd meglátja az okos
Rudnay, a ki azt gondolta, hogy nagy
fogásával egyszerre megmenti az orszá-
got, bemutatván annak azt a jeletet

is, hogy az eltolonczolt szociálisták
családjai és éhező gyermekei hiába ké-
rezkedtek a főváros polgármesterének
magas színe elé. Röviden elutasították
őket és a durvaság, melyet érezték,
hogyne, arról fogja őket meggyőzni,
hogy a szociális kérdés el van in-
tézve.

De ki tehet róla, hogy ez az egész
botor hajsza a maga brutalitásával
azoknak sem tetszik Magyarországon, a
kik nem szociálisták. Igazán, még a
vagyonos osztály is, a legvagyonosabb
is megbotránkozik rajta, hogy ilyen mó-
don akar végezni a kormány a kérdé-
ssel, mely létezik és létező fog akkor
is, ha új megúj tolonczleveleket állita-
nak ki Budapesten. Mind a munkásokat
végre is nem tolonczolhatják el, szük-
sége van rájuk a forgalomnak, és így
csak az lesz az eredmény, hogy más
kezekbe jutnak a vezéri pálcák, vagy
hogy áthelyezkedik az agitációs osztott
arányokban, de a mostaninál minden-
esetre nagyobb arányokban a vidékre.

Ez azonban még mindig csak az
egyik része a dolognak. A másik az
hogy tolonczutra jutó szociálisták vész-
kiáltása messze hangzik és hogy már
is kapjuk a viszhangot a külföldről, az
ottani szervezetektől és a szociálista
sajlótól. A nálunk megtámadott szoci-
alismsnak segélyére siet a nemzetközi
szervezet és hatályossá teszi majd a

Fazekas őrmester.

— A «Debreczen» eredeti tárczája —

Irta: **Zempléni Árpád.**

Májncz alatt a gyepen
Táboroz az osztrák,
Napoleon félti is:
Beveszik, kifosztják.

Postagalamb repül
Párisba minden nap,
Májnczért imádkozik
Párisba minden pap.

Hejh, valaha, valaha
Büszkébb volt Babilon!
Nem szorult a papokra
A nagy Napóleon.

Májncz alatt a gyepen
Rézagyuk szólnak,
Bastyafalak, sánczfalak
Egymásra omlanak.

Felelget a francia
Egy hélig, kettőig,
De elfogy a lőpora,
Nagy-Ida kezdődik.

Megrchanják öt főlől
Gyalogok, huszárak,
Vért t posnak a lovak,
Vért viszen az árok.

Ők nyomulnak, véd amaz
Körömszakadásig,
Egyik utca diadal,
Ütközet a másik.

Tárogató sipít,
Döngenek a dobok,
Máriás lobogónk
Füstfellegen lobog.

Fazekas Mihálynak
Hőszinü a lova,
Megy u'ána füstösen
Száz lovas katona.

Megállnak a piacon,
Jön a vén őbester:
»Szabad rablás két óra,
Menjen minden ember!»

Szemre-főre összenéz,
Összezúg a dandár:
»Egy kis szabad pihenés
Többet érne annál!»

Fazekas őrmester
Lováruul leszálla,
Véres lett a nagy sárban
Kordovány esizmáj.

Véle ment egy közhuszár,
Hosszu kardja zörgött,

Sáros, mint a kőmives,
Kormos mint az ördög.

Piacz-utczán uri ház,
Kapun betörnek,
Van ott virág, felfutó,
Nyoma sincs embernek.

Árnyékol az udvaron
Zöld akácfák lombja.
Violás ágy közepén
Fészket vajt a bomba.

Nagy csörgéssel, zörgéssel
A tornácba lépnek,
Higyjék őket odabent
Egész hadi népnek.

Az első szobában állt
Az agg német gazda,
Neje, lánya mögötte
Reszket a sarokba.

Nyájasan néz Fazekas
A szelid lánykára,
Az meg órá félve, mint
Galamb a kányára.

Meg-zólal az ősz német
S bemutat ujjával,
Őt nagy szoba teli van,
Fénynyel, drágasággal.

támogatást pénzzel is. A mellett pedig nem lehet tudni, vajjon maga a magyar társadalom is nem nyújt-e jószívűen segílyt azoknak az elhagyott gyermekeknek, kiket apáik büneért lakoltatni nem tartozhatik a szocializmus helyesen megválasztott ellenszere közé.

Pedig a fővárosi rendőrség folytatja ezt a hajszát. Egész programja van erre, amint olvassuk. Az a programja, hogy a fővárosban még meghagyott vezéreket jól kiérdemelt büntetéseik elszívésével vontatja el időlegesen a nyilvános szerepléstől. Természetesen azzal az okos célzattal, hogy a szocialista táborban megszűnjék általában minden nyilvános szereplés és ne legyen se mozgalom, se gyűlés, se tüntetés, semmi. A nyári szezónra abszolút csendet és nyugalmat keres a fővárosi policzia. Valószínűleg fűrdőre készül Rudnay Béla és üdülni akarnak az előkelőbb fogdmegei is. azért intezik el ilyen laposan a szocializmust még most idejekorán.

A hány kitörése és véres napja volt eddig az országban a félrevezetett népek, azt mind a konventikulumok idézték elő és soha a nyilvános gyűlések. Mi szükség van hát azokra az erőszakoskodóokra, melyek tapasztalás szerint és természetesen csak a helyzet elmérgesedését okozhatják. Egyenesen a vártak ellenkezője lesz a hatása a fővárosi rendőrség megvadulásának és a kormány mégis ezt a fogdmeg rendszert védelmezi következetesen, teret adva a társadalom békéjét fölforgató titkos, alattomos izgatásoknak éppen most, mi-

kor a munkás tömegeket emberséges, helyes hatósági intézkedésekkel meg lehetne szabadítani a »vezérek« befolyásától tolonczolás nélkül is.

Ez a rendszer annak a martir-avatásnak, melyet már annyiszor alkalmazott a kormányzat és a melynek már annyi végzetes eredménye volt. De hiába, a rendszer nem változik, csak a hatások változnak. Azok mindég súlyosabbak lesznek és egyre erősebben irritálják a szocialis békességet éppen azoknak ügytelensége miatt, a kik állítólag maguk is ezt a békességet akarnák biztosítani.

A képviselőház ülése.

A nem katolikus jelkészek jövedelmeinek kiegészítéséről szóló javaslat feletti vitában 5 szónok vett részt.

A néppárt részéről az ülés elején Páder Rezső támadta a javaslatot és a katolikus kongrua rendezést sürgette. Utána Marjay Péter szót a javaslathoz, melyet egyik felekezetre nézve sem talál kielégítőnek. Nebány kitűnő adomával perszifalalta a javaslatban lefektetett elveket, — melyeket önértetes függetlenségét megtartani óhajtó felekezet soha sem akceptálhat. Nagy derűtséget kelet az ő hasonlata, melyel tiltakozott az ellen, hogy a Tisza-család a magyar protestáns egyházban a pápa szerepét játszsza. — Marjay beszéde nagyon tetszett és a szónokot lelkesen megéljenzették.

Marjay Péter beszédét kiváló érdekességénél fogva közöljük egész trjedelmében:

Marjay Péter. T. ház: (Halljuk, Halljuk) Senki sem veheti rossz néven, hogy ebben a nagy fontosságú kérdésben a vita egy hét óta tart, ellenkezőleg azt lehetne rossz néven venni: ha az a hazafiságáról sokszor emlegetett és dicsért, szolgálatairól híres pro-

testáns papság, mely ebben a törvényjavaslatban érdekelve van, nem érdemelte volna meg azt a figyelmet, hogy itt a törvényhozás házában a protestánsok különbség nélkül, a világiakat is ideértve, ilyen figyelembe ne részesüljenek. És mint annak a papi testületnek egyik tagja, — a mely ebben a javaslatban érdekelve van, kötelességemnek tartani a vita vége felé a gyakorlati élet tapasztalataiból vett igazságokkal világosságot vetni a szóban forgó törvényjavaslatra. (Halljuk! Halljuk!)

Mindenekelőtt hangsúlyozni kívánom azt, a mit itt már mások is hangoztattak, hogy a vallás az állam fenntartó alapja. — A vallás apoloja a tiszta erkölcsiségnek, a nemes erénynek, tartója az igazi becsületességnek, terjesztője és biztosítója az emberek tiszta jellemének, a vallás apoloja az emberek jellemében a törvény és a fennálló jogrend iránt való tiszteletnek, a felsőbbre iránt való kötelesség szerű engedelmességnek.

Es hogyha a vallás a maga teljes erejében és értékében érvényesülhet és a vallásnak apolo dajkája az egyház, jogviszonyaiban és egyszersmind anyagi helyzetében is szilárd alapon áll; hogyha a vallásnak szolgálói és az egyház hivatalos rendje, a papság, tanítósa, anyagi gondoktól mentesen végezheti nagyfontosságú feladatát, magasra hivatást, kötelességeit, akkor a vallás, az egyház virulva vele, virul a haza és vele él, boldogul a nemzet is. (Helyeslés a szelsőbalon.)

Különösen áll ez t. ház a magyar protestáns egyházra és a magyarnemzeti államra vonatkoztatva.

Mert a történeti igazság és a tapasztalás bizonyítja azt, hogy mikor a magyar protestáns egyház virult, előre haladt, erejében szilárdult, vele virult, boldogult a magyar nemzeti állam is. (Helyeslés a szelsőbalon.)

Mikor pedig valamely vihar megrázkódtatta a magyar protestáns egyházat, ugyanakkor ingadozó és megrázkódtott vele együtt a magyar nemzeti állam épülete is. — A magyar protestánsok, úgy a lelkesek, mint a világiak, mindenkor tudták azt, hogy mikor ők a lelkiismereti szabadságot megszilárdításért harczolva egyházukat erősítették, ugyanakkor a magyar nemzeti állam épületére is hatalmas vedbástyát emeltek és a magyar protestánsok és a magyar protestánsok közönségét ezt a szolgálatait az idők folyamán az e fogulatlan emberek valláskülönbség nélkül mindig elismerték. Az 1832-1848-ig tartott országgyűléseken kiválóképpen a katolikus nagypolitikusok államférfiak hangoztatták az, hogy igenis eljött már az ideje a magyar protestánsok hűségese szolgálatait megjutalmazásának és ezt a megjutalmazást az alal akarták, hogy nyomasztó anyagi terheiken segítve az egyház fenntartását, a vallás felvirágoztatását anyagi segítséggel az igazság, egyöntetűség alapján reájuk nézve is kik eddig mellőztettek könnyebbé tegyék. Ily eszmék, ily gondolatok hozták létre az 1848. XX. t. cikkel. Legalább ily mellekes gondolatok is járultak ahhoz, mint voltaképpen megszülettek azok nagy időknél az egyenlőség levegőjétől oly nagy mértékben telített embereit és azoknak egyenes és igazságos gondolkodás módját.

Hogy azonban az 1848. XX. t. cz. meg mindedig nem termette meg a maga gyümölcsöt, anna a bekövetkező szomorú idők után pedig a következett kormányoknak gyöngesége és az azóta uralkodó kormányoknak közönyössége, gyantatlansága az oka. Most előáll ez a kormány egy javaslattal. Elismét csak azt bizonyítja, hogy gyöngő az a hír, amelynek e tekintetben erősnek kell lennie és hogy közönyös az iránt a papi testület és az iránt az egyház iránt, amelynek régóta nagy kötelességekkel tartozik.

A protestáns papság ebben a javaslatban nagyon kevés figyelmet részesül, pedig megérdemelné am a figyelmet. Mert hasonlított össze akár képzettség, akár általa végzett munka, akár pedig a minden irányu társadalmi tevékenység szempontjából a protestáns papságot az aifadalom más hivatalos rendjeivel, bizony állíthatom, hogy a protestáns papság minden tekintetben kiállja a versenyt bármely társadalmi osztályal. A protestáns pap-

— Vénységemig dolgoztam,
Raboljatók, van mit.
Almotokban sem láttok,
Haramiak, annyit.

De e ki a lányomra
Szemet veti, meghal!
S fölemelte pisztolyát
Reszkető marokkal.

Fazekas örmester
Inett huszárjának,
Neki dőlt az keresztbe,
Az ajtófélfának.

Ő bement a szobákba
Kobozni, rabolni;
Ott fénylett a sok arany,
A sok ezüst nőmi.

Szorított kint a gazda,
Mit szed össze, mit hagy?
Ahol ennyi kincs hever,
Nagy lesz ott az etvágy.

Fazekas örmester
Kihozott egy székelt,
Majd egy könyvet hozott ki
Ujból visszatérte.

Leült azán a székre
Hat al az ajtónak.
Möge állt a huszárja
Őriző karónak.

Ült a széken, olvasott
Csendesesen, magában,
A sarokban a család
Sirt csodálatában.

Sok e-repar benézett
Megrakva podgyaszszal,

Látta, itt nincs kereset
S odább ment egy házzal.

Ült a széken, olvasott,
Eltelt a két óra,
Hozzájuk lép Fazekas
Szíves bucsúzóra.

Ezt már ők sem nézheték
Szótalanul, vesztet,
Sírva-riya, ujjongva
Mind nyakába esek.

Karpereczét a leány,
Óraját az atyja,
Mind kőne rá valamit,
De ő nem fogadja.

Rábizná már az öreg
Házát, kincsét, lányát,
Ugy nezi, mint a szentet,
Becsület bálványát.

Tantóztatják estére
Szíves hala-zajja,
De ott kinn már szól a kürt;
A lovasnép nyargal.

Kíván nekik Fazekas,
Szerencsés jó e-tét:
— „Nem jár ezért köszönet,
Emberség, szivesség!”

Nem szoktam én rabolni,
Csak harczolni karddal! —
De kinn ujra hív a kürt,
A lovasnép nyargal!

— „Ajándekot pedig
El sem is fogadok,
Mert én magyar vagyok,
Magyar huszár vagyok.” —

ház, epügy, mint a más felekezeti papság is, 16 vagy 17 iskolai előképzés után a gyakorlati és képző terére, a segédlelkészi szolgálat ujjára lép és 17 évi iskolai előképzés után kezezi magát a gyakorlati lelkészet terén, hogy igaz, hü és jó sáfár lehessen, kezezi magát 2-4-6-8, némelyik 10 évig is. Bekaplanodott a régebbi időkben 40-60-80, ma pedig teszi ezt 100 frt évi fizetés mellett, s mikor ily fi eres mellett annyi esztendőn át kezezi magát arra a nemes hivatásra, mely rá vár, eléri a 34-35-dik élet s ily korban hozzájut egy 3-4-5-6-8, legfeljebb 1000-1500 frtot jövedelmező lelkészi álláshoz.

A tisztantuli egyházkerületben, mely egy millió lelkét számál, s a legvagyonosabb egyházközségekhez tartozik, még mindig 305 olyan egyházközség van, mely 800 frton alul fizet papjainak 210 lelkészi állás jövedelmé a 200 frtot sem haladja meg. Ily fizetésből kell a református, általában a protestáns papnak tisztességesen eltölködni, családot tartani, gyermekeit nevelni, a tár-adalomban a last fglalni; ily fizetésből kell könyvtárat szer-znie, napi lapot járatt, hogy el ne maradjon a világtól, hogy tudja, mi történik az egyházban, a világban. Most ha ezt nem teszi, azt is rá kiállják: elpariagyasodott az elmeje, elmaradt a világtól és hivattan, avatatlan papja az intelligenciának. (Ugy van! a szélsőbalon!)

Pedig csak azt nezzük, mily munkát végez a magyar protestáns lelkész? A szorosán vett papi funkciók mellett a maga kis köz-é-gének felekezeti kü önbség nélkül tanácsadójá szokott lenni a közödségben, sőt a magán ügyekben is. Mert a szegény embernek nincs abban módja, hogy minden kisebb fajta ügyben mindjárt prókatorhoz menjen, sőt nagyobb fontosságú ügyekben sem kérhet mindjárt tanácsot. Ezenkívül szolgálja a lelkész a köz igazgatást, az igaz-ágszolgáltatást, az adóügyet, a katonai ügyet, az arvaügyet, s szoros érte-lemben vott hivatalos dolgokon kívül szolgálja magát a társadalommal s ez irányban tesz az államnak véghetetlen nagy szolgálatot, melyet mások az ő állaspontjuk magá-lataról észre sem vesznek, vagy észrevenni nem akarnak.

Mert; hogyha valamely törvény a közön-ségnek visszatetszéssel találkozik, akkor az egyházi felsőbbsegek körlevelet bocsátanak ki és azt mondják, — magasabb helyről vett in-tesre — a lelkészek tegyék ezt a törvenyt nép zerüve, kellemetlen de magyarazzák meg a közönségnek és fogadtassék el vele bekes-segel. Hogyha valamely, akár egyházi, akár nemzeti célnak létesí esere áldozat-észességgel felkeltető, kihez folyamodnának mashoz? A szolgabíró az ő rendelkezéseivel, az ő áll-c-tal nagy tekintélyével bizony nagyon kevéssé képes menni hanem a lelkész, ki a hív-k szí-vehez szól, s jobberzé-et felszítani képes, az a leg-zorongatottabb anyagi helyzetben levő közönség szívét is áldozatkészre tudja buz-dítani.

De tovább megyek. A most fenyegető vör-rös ördög, a szocializmusra, annak ter-jedése a papi szolgálatnak igen nagy befolyása van. Azt elismerték a szocialista vezeték is. A német birodalmi gyűlésen egy pár esztendővel ezelőtt Bebel, a socialisták vezére azt mondta a miniszter felé fordulva: »Nem önök, t. miniszter urak és nem az önök által alkotott törvények állanak útjában a mi esz-meinknek, hanem az a feketerubas sereg, a lelkészek, kik a nép feletti még mindig ural-kodnak, a vallás és az erkölcsiség meseivel, így szólt gúnyosan a vallásról, a magá áll-as-pontjáról. »S még mindig zsibbadásban tud-jak tartani az ebresztő titáni erőt.

És ez így van Magyarországon is. Az igazi lelkiasztor nemcsak a templomban a szoszeken lelkiasztor, hanem valóságos pász-tora az ő nyájának, atyja a gondozására bi-zott hívesnek a ki kötelességének ismeri a veszedelmes eszmékkel foglalkozni szerető em-bereket az ucczán megszállítani, el menni a házukhoz, felvilágosítani őket tévedésükről és így utjai állani azon veszedelmes ördöghódító munkának. Én hiszem, hogy ha az a pro-tesztáns papság látta volna valami méltánylat elis-merést pénz nélkül is, nem azért hogy bőve-

ben jutalmaznak, teljesítene, sőt teljesíti is kö-telesseget.

Hiszen a miniszter urak, a püspökök az egyházi felsőbbsegek hozzájuk fordultak, hogy állják útját a szocializmus terjedésének.

Poroszországban az 5 évig szolgáló lel-kész — a miniszter ur persze ezt nem szereti hallgatni — évi fizetése 2400 márka, a kat-hoikus pape, azzal indokoltatván meg, hogy nincsen felesége és családja, 1800 márka, 5 éves korpotték a prot. lelkészek számára, 200 márka, a kath. lelkészek számára 150 márka. Mindaddig míg a prot. lelkésznel a fizetés a 2600, a katolikusoknál pedig a 2400 markat el nem éri.

Es nem is kellene nekünk annyira gon-dzalkozni az anyagi forrásokról, e-ak adják vissza nekünk azt, a mit tőlünk az elmult szomorú időkben elvettek, csak a kamatját adják vissza annak, mert ez a törvényjavaslat a kamatnak csak 1%-at adja vissza.

T. képviselőház! Magam részéről sz ve-sen járúnek ahhoz, hogy minden egyház adja vissza az államnak azt, a mi az államé volt s minden egyház nyerte vissza az államtól az, a mi az egyháze volt. Részemről akkor nagyon meg lennék elégedve.

És most reatérek e törvényjavaslatra közelebből. (Felszólalások a jobboldalon: Tyűh) Nem szükséges nagyon hü-hözni neki mert elvégzem r v den. [Derűltég a baloldalon.] Előre bocsátom, hogy vallásgyűlölő nem vagyok, sőt azt tartom, ezt vallom, és így is beszélék, hogy mindenki éljen a maga hité szerint s mindenki legyen hü a maga egyhá-zához és vallásához. (Helyeslés a baloldalon.) Ezt azért bocsátottam előre, mert Polónyi Géza t. képviselőtársam anecdotáját némely-lyek rossz néven vették pedig én is egy anek-dotát a-arnék itt elmondani. (Halljuk! Hall-juk!) Az iskolai év kezdetén egy városban egy tisztességes családban három tanuló koszt ba ment s amint az első ebédet feltalálják — sárga répa főzelék volt az asztalra téve. (Egy hang jobbfelől: Ugyan rossz eledel. Általános derűltég.) Nagyon rossz, de a törvényjavas-lat még rosszabb. (Zajos derűltég a baloldalon.) Én a törvényjavaslatra vonatkozó álláspontom illusztrálására hozom fel ezt az anekdotát, Hát méltóztas-ának meghallgatni. (Halljuk! Halljuk!)

A mint felteszik a sárgarépa főzeleket az asztalra, azt mondja a háziasszony a fer-jének, hogy bizony még meg sem kérdezék ezeket a diák urakat, hogy melyik mi yen vallású.

Majd megtudom én mindjárt feleli a ferj s azt mondja az első diáknak: Szereti az ur a sárgarépat? Nem szeretem, de megeszem, vártaszolja a kérdezett. Erre a t sugja a házi-gazda a feleségének: ez katolikus ember!

Azt kérdezi a után a másik diaktól, hat az ur szereti-e a sárgarépa főzeleket? Ez azt mondja: Szeretem is, nem is. Erre a házi-gazda odasugja a feleségének: látod a lu-heranus (Derűltég.) Megkerdezte a harmadikat is: hat az ur szereti-e a sárgarépat? És azt feleli: Egye meg a ki főzte, nem kell nekem, sem testemnek, sem lelkemnek; vigyék innét, mert mindjárt kiököm. Erre azt mondja a házigazda: ez aztán igazi kálvinista ember. (Általános derűltég.)

T. Ház! Ezt a javaslatra vonatkozó álláspontomnak a kedvéért hoztam fel, de nem e-ak a magam kedvéért, mert látom, hogy ma már a kálvinisták közt vannak olyanok is, akik azt mondják, nem szeretem, de meg-eszem; (Derűltég.) sőt vannak kik azt mondják szeretem is, nem is; én pedig azok közé tartozom, kik azt mondják egye meg aki főzte, — nem kell sem testemnek, sem lel-kemnek, vigyék el innét, mert mindjárt kido-bom. (Zajos derűltég.)

T. képviselőház! Nincsen meg a sava borsal hanem ellenkezőleg nagyon veszedelmes garnirungot látok rajta. Első sorban is nem felel meg a vallás-nyelőség isteni eszmejeinek, mert különbséget tesz még most is a vallás és va l l á s közt; — mert külön akarja tárgyalni, kezelni és rendezni a katolikus kongruát, a hazafiságról, hűséges szolgálatról híres protestáns papokat, pedig odaállítja az

ostoba pópa és a talmudista liturgikák sorába akiknek papi kvalifikációjuk sincsen. Az érdemi tehát a magyar protestáns pap-á g hogy ilyen sértés ejt-ssék meg rajta? (Egy hang jobb felől: Szegények.) Igenis szegények, csak hogy ezt nem csak úgy gúnyos felsőhaj-tas, úgy kellene kifejezni, hanem jó akarattal a szegényeségük gyógyítására kellene sietni. Ez volna az igazi féltás és hazafias eljárás.

Ez a javaslat ellenkezik az 1848. XX. tcz. 3. §-ában kifejtett elvekkel; ezeknek ár-nyeka, sincs benne és mégis azt mondják, hogy ez a javaslat ama törvény szellemében részeges vegrehajtási intézkedést tartalmaz. T. ház! Eonel sokkal jobban intézkedett az 1848. XX. tcz. szellemében az 1868. LIII. te. mert ez leg több kimondta, hogy addig is, míg a vallás-nyelőség törvény megvalósulhat, intézkedik a vallási viszonyosságról. — Most már a vallási viszonyosságról és jogegyenlőségről való intézkedés még az igéretből is ki-törölt-tett.

T. ház! Az állami eredetű egyházjavak-ról még csak meg sem emlékszik, a prot. szerzett jogait még csak fel sem említi a ja-vaslat.

Mellette van ebben a magyar prot. egyházak autonómiája iránt való kellő figyelem és tisztelet is. A t. miniszter az ugyan említette, hogy ő respektálja a az autonómiát.

Nem tudom, hogy a javaslat melyik cik-kében van ez a respektálás, de azt hiszem, nem igen respektálja, mikor fentartja magának a jogot arra, hogy ő fogja megállapítani az után, hogy lehet e valamely fiók anyaegyházban rendes lelkészi állás szervezni és hogy ma-gának tartsa fenn a csalhatatlanság jogát az által, hogy megvonhatja a kongruát, az egy-házi hatóságok nem hoznak az ő szája ize szerint való ítéletet.

T. képviselőház! Némelyek kicsinyléssel beszéltek a mi autonómiáinkról. Mezei Mór mondja azt nekünk, protestánsok-nak, hogy ő ebben a javaslatban az autonómia nem látja megértve; Mezei Mór, a ki az autonómiának, pláne a prot. autonómiának csak hírel hallotta, mint a hajdu a horang öntésnek.

Hiszen megha valaki érti is annak a jogi értelmet, és tudja azt definiálni, a definitióból nem lehet azt teljesen megérteni, érezni kell ezt, a gyakorlata életben kell azt érezni; mi ott érezzük; enné fogva vissza utasítom az olyan Mezei Mór-felé nagy jogtudósok k az autonómiáról hozzánk intézett oktatásait. (Élénk helyeslés a szélsőbalon.)

T. ház! Többen a vita folyamán úgy emlékeztek meg Tisza Kálmánról, mint a kál-vinista egyház pápájáról. Erre nézve is tarto-zom egy néhány megjegyzéssel. (Halljuk!)

Első megjegyzésem az, hogy a kiknek pápájuk van, erj-ek be vele és gyönyörködje-nek benne, (Derűltég a szélsőbalon) a kiknek pedig nincs, azoknak ne igyekezzenek még csak ráfából se pápát feltolni, pláne ilyen papát, mint Tisza K. (Derűltég a bal és szel-ső balon.)

Hiszen én tudom, hogy mivel tartozom a tisztes kornak, (Egy hang jobb felől: Ugy látszik, hogy nem!) mert hi-zen igen sokszor predikáltam es hang utyotam mar, hogy a ven ember előtt fölkelj es a ven ember orcájá megbecsüld. De az iránta való tisz-teletet nem azon szempontból mérlegelem, mintha 15 esztendei kormányzása alatt, 15 esztendei áldatlan munkájával a kálvinistaságra valami nagy dic-ő-éget hozott volna, (De rűltég a szélsőbalon) hanem en az öreg em-bert mérlegelem a maga érdemei szerint. — Mar most Tisza Kálmánt, a ki e tjava-lat tárgyalásakor szintén felszóllalt, nagy tiszte-letben kellene részesíteni, akkor eözör is egy rettenetes, de méltó vádat kellene elébe tárni: hogyha ő oly jó akarattal van a prot. papság iránt és nem utasítja vissza a kálvi-nista pápa címet, hanem igazi nagy érde-mekre hivatkozik és nagyon tiszteletemelő világi egyházfőnek tartja magát: akkor miért mulasztotta el 15 esztendei áldatlan munkája alatt az 1848. XX. tczikket érvénybe leptet-

ni? (Ugy van a szélsőbalon.) Miért mulasztotta el legalább ezt a nevetes javaslatot is előbb előterjeszteni, hogy azon szegény éhező papoknak a szájába legalább valami mézes madzagot juttatott volna?

T. Ház! És Tisza Kálmán t. képviselő ur lenne a mi pápánk? (Derűtség a szélső baloldalon.) Hiszen tudja azt mindenki, hogy mi a tiszántúli superintendenciában úgy elbuktatuk, hogy olyan csak, mint egy korhadta fa, (Derűtség a szélsőbaloldalon.) Mozdás a jobboldalon.) Egy az egyházkerületi főgondnok választásakor száználmasan csekély számú szavazatot kapott, egy ma nagy érdemű boldogult világi férfiúval szemben.

T. ház! Világos dolog, hogy mikor a protestáns papság érdemeiről beszélünk, egy pillanatra sem szabad felednünk, hogy ha van valami érdemük, és szolgálatainak van valami értéke, ezt annak tulajdonítják, hogy lelkes, valóságos buzgó világi férfiak álltak mindig hátuk megett, támogatták őket az egyszerű papság tekintélyét emelék. A világi férfiaknak tehát tisztesség adassék, de nem olyanoknak, a ki kötelességeit elmulasztván, később a mikor eszméletre tér, kiáll ilyen nevetes javaslatot és akkor úgy tünteti föl a dolgot, mintha ez valami nagy jutalom volna, és servilizmusról beszél, a melyet ő mindig gyűlölt és utált.

Hát t. ház, hogy a hol ő szerepel és megfordul, ott milyen ez a servilizmus kérdése erre nézve tessék csak elolvasni az ő előőkléte alatt tartott egyházmegyei és egyházkerületi gyűlések tanácskozásairól szóló jegyzőkönyveket és tessék csak megfigyelni, hány egyszerű pap mert szóba állni, vitatkozni Tisza Kálmánnal? A tárgyalások menete mindig az, hogy „Tisza locata est” a dolog be van fejezve. Va jön nem így van-e az a conventi legfőbb egyházi hatóság mostani eljárásának is. Tisza Kálmán azt mondja hogy jó ez a törvényjavaslat is erre napirendre térnek fölötte. Vajon nem a servilizmus kétségtelen bizonyítéka-e ez?

Es tovább menve, hogy még egy példát vajon nem a servilizmust bizonyítja-e és nem éppen a Tisza-féle servilizmus az, hogy egy ellenzéki ember sem az egyházmegyében, sem az egyház kerületben semmiféle bizottságba nem juthat be? Meg évek hosszú során át érdemeket szerzett férfiak is kibuknak onnan, mert így hozza magával a Tisza fele magasztos rendszer. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Legközelebb is egy nagy fontosságú tiszántúli egyházkerületben a püspök és utána a legnagyobb tisztség betöltésénél az első szavazás összeolvasása alkalmával egy ellenzéki ember négy szóval kapott többet, mint egy a Tisza-féle servilizmus szolgálatában álló esperes. Ak or — hogy hogy nem — jegyzőkönyvet nem vettek fel, mert hisz akkor kitűnt volna, hogy ellenzéki ember győzött — később megint összeolvasták a szavazatokat s kitűnt, hogy nagy tevédecs volt az első összeolvasásnál s hogy a kormányparti esperesnek egygyel több szavazata van, mert ki-sütöttek, hogy az ellenzéki férfiúra adott négy szavazat nem volt forma szerint kellőképp kiállítva. Hogy milyen Tisza Kálmánnak a servilizmussal szemben tanúsított magatartás ezekből azt meg lehet érteni. Igaz, hogy nem ő diktálta, nem ő olvasta össze a szavazatokat, de akik ezt tették, azok mind az ő hatása alatt, az ő szolgálatában állanak. (Ellemondás jobb felől.)

Mindezeknek előterjesztése után, bár kijelentettem, hogy a törvényjavaslat nem kell nekem, de valamint a példában felhozott súlyos főzéléket sóval borssal és egyéb fűszerszámmal meg lehet izesíteni, hogy leg-utóbb annyira amennyire a nagyon éhes gyomornak élvezhető legyen, azonképpen ezen törvényjavaslatot is, miután vannak oly szegénysorsú pártársaim, akire nézve a mindennapi szükségben még ez is segínyt nyújt és tekintetbe véve azt, hogy hátha a miniszter ur majd a részletes tárgyalás folyamán szíve jobb sugallatát követve, annak a sónak, borsnak és egyéb fűszerszámmal helyet enged s a módosításokat elfogadja, nehogy utját állani láthassam a javaslat részletes megvita-

tásának, csatlakozom Györy Elek és Kiss Albert t. képviselőtársaim álláspontjához, de kijelentem, hogy ha a módosítások el nem fogadtatnának, akkor az utolsó olvasásnál ellene fogok szavazni.

Lakatos Miklós rövid beszédben ellenezte a javaslatot, melyet még általánosságban sem fogad el, mert az nem tekinthető a 48 as alkotások folyamán. Szólt a Szekularizációról is, melyet nem szavazna meg ennek a kormánynak, mely hozzá mert nyulni a protestáns egyházak autonómiájához.

Kálmán Károly egy rapszodisztikus beszédben támadta a liberalizmust, a Bánffy-korszakot és a javaslatot, mely megfosztja a lelkesiséget a szabad gondolkozástól, Beszédet így fejezte be:

— Vesszen el élete 31-ik évében a liberális zarnokság.

Végül a szászok is küldtek egy újabb szónokot a vitába, Trauschenfels Emilt, ki Pulszky Ágostival szemben védelmezte a szász álláspontot, a szászok autonómiáját, és tiltakozott az ellen, hogy a szászokat államellenes tendenciákkal gyanúsítsák.

Az ülés végén a kereskedelmi miniszter Olay Lajosnak egy a villamos vasútra vonatkozó interpellációjára felelt, Válaszát a Ház, Olay főlszólalása után, tudomásul vette.

A „Csokonai-kör” ülése.

Debreczen, apr. 22.

A „Csokonai-kör” irodalmi társaság tegnap délután öt órakor felolvasó ülést tartott.

A közönség, mely ismeri már ezen felolvasó ülések magas irodalmi niveauját, teljesen megtöltötte a termet.

Debreczen szép asszonyai, leányai majdnem teljes számban jelen voltak és ez bók a „Csokonai-Kör” irodalmi társaság vezetőinek, mert fényesen bizonyítja, hogy heyes irányban működnek s így az eredmény el sem maradhat.

Zalai Márk tanár felolvasása képezte a műsor első pontját. „Csa.ádi-kör” című szellemes elbeszélését olvasta fel. Lapunk olvasóközönsége tárczarovatunkból ismeri a magas irodalmi niveauun álló dolgozatot.

A közönség lelkes tapsokkal köszönte meg a szép felolvasást.

F. Kallai Lujza asszony lépett utána az emelvényre. Lisbetu levéltáriáját énekelte Rips-Rips-ből. Majd a zugó tapsviharnak engedve három szép népdallal töltötte meg előadását. Harmadik pontja a felolvasó ülésnek Sinka Sándor szabad előadása volt. Rómáról, az örök városról beszélt. Arról a városról, a hol minden köfalhoz, lombhoz legendás idők csudás története fűződik. A közönség élvezettel hallgatta a szép előadást, melyet Sinka Sándor az ő jóízű humorával fűszerezett.

Leginkább Róma nép életéből merítette előadása tárgyát. Igen jellemzően mutatja be az egyes utcái alakokat, nevezetesen a virágáros leányokat, az úgynevezett frankirozott gyerekeket, kik a sétányokon fütkosva — kiabálják:

— Frankirozva vagyok — mi azt jelenti, hogy arczán sebhelyet vagy karczolt levéljegyet ragaszt be, jelezve, hogy ő az egész világot beutazhatja. Az utcai cipőtisztítóról, a hírlap s a gyufa elárusítókról sok érdekes dolgot beszél.

Majd áttért a Rómában megforduló idegenekre, különösen az angolokról beszélt hosszabban, sok anekdotát mondva el róluk, jellemzésükre.

Röviden a temetőkről, az ott divó temetési rendszerről is beszélt. Nem feledkezett meg Róma egyik nevezetességéről, a kitűnő

ivóvízről sem, melyet a rómaiak mindenféle italnál többre becsülnék.

Végül még néhány különlegességet említett fel.

A szellemes előadást lelkes tapsokkal honorálta a közönség és ezzel a „Csokonai kör” irodalmi társaság ezen szezonban utolsó előtti felolvasása véget ért.

A közönség igen kitűnő hangulatban távozott. A „Csokonai kör” még egy felolvasó ülést rendez a közelben. Műsora még nincs megállapítva, de a tervezetéseket szerint igen élvezetesekek.

Táviratok.

Teljes vasárnapi munkaszünet.

Budapest, apr. 23. A Debr. ered. táv. A fővárosi kiskereskedők elhatározták, hogy a teljes vasárnapi munkaszünet érdekében ismételtelen feliratot intéznek az országgyűléshez. — A felirat benyújtására Mezei Mór képviselőt kérték fel. Ugyanaz a küldött, ség Wolfner Tibor képviselőnél tisztelegni fog, hogy felkerje ez ügynek a képviselőházban leendő pártolására.

Magyar turisták Konstantinápolyban.

Budapest, apr. 23. A Debr. ered. táv. A tanulmányuton levő keleti tanfolyam hallgatói Kunos Ignác igazgató vezetésével mellett már egy hét óta időznek Stanbulban. A múlt pénteki szelamlík alkalmával a szultán fényesen megvendégelte az ifjuságot és engedélyt adott a kincstár és a paloták megtekintésére.

Jancsi bankó a török állam szolgálatában

Budapest, apr. 23. A Debr. ered. táv. Sajátos pénzügyi hírt közöl a Kel. Ért. Beszben, Párisban és Berlinben külön szindikátus alakult a török hivatalnokok érdekében védelmére. Tudvalevő, hogy a török hivatalnokok 14 hó óta fizetését nem kaptak. A szindikátus célja már most az, hogy azokat a papir utalványokat, melyeket a hivatalnokok a hó vegevel fizetés gyanánt kapnak, a tisztviselőktől megváltsák és 15-20 % levonásával kifizessék. Ha majd a szindikátus kellő mennyiségű utalvány birtokában lesz, a görög hadi kárpótlás összegére végrehajlat fog vezetni. Ezen utalványok összege körülbelül 25 millió forinttra rug és így mindenesetre elég alapot nyújt egy pezügyi művelet keresztül vitelére.

A képviselőház pénzügyi bizottsága

Budapest, apr. 23. A Debr. ered. táv. Széll Kálmán előkléte alatt tartottm ülésében tárgyalás alá vette a pénzügyminiszternek a Pozsony, Szombathely, Zágráb és Eszék városok részére az 1896 : XXIII. t. cz. 5. §-a alapján engedélyezett rendkívüli házadó mentességről szóló jelentését.

Neményi Ambrus előadó megjegyzi, hogy igen sajnálatos, hogy csak oly kevés magyar vidéki város vette eddig igénybe városrendezés címén az adómentességi kedvezményt, bár elég nagy számmal tarthatnának rá igényt és a legtöbb vidéki városra a helyes rendezés nagyon is ráférne. Ajánlja különben a jelentésnek tudomásul vételét.

Szell előklé rövid felszólalása után a bizottság tudomásul vette a jelentést.

Tárgyalás alá került ezután a honvéd parancsnoksági palota berendezése, továbbá a bpesti honvédkórház és a váci honvédszár laktanya kiépítésére, valamint a honvédségi ruházat és felszerelés kiegészítésére szükséges rendkívüli, illetőleg póthitelről szóló tvenyjavaslat.

Szerb György előadó részletesen ismerteti a javaslatot, mely azért vált szükségessé, mert a költségvetésnek heterjesztésekor a kiadásoknak összege még pontosan nem volt megállapítható. Ajánlja a javaslat elfogadását.

Fejérváry báró felvilágosításai után a javaslat elfogadtatott.

Ezzel az ülés véget ért.

Színház.

Szép Meluzina. Naiv egyszerű regéből gyurta át jó Cseregyhy Ferenc Szép Meluzina történetet énekes tündérbohózzá. A mi a regét vonzóvá érdekessé teszi, az megőljö a szindarabok. Szép Meluzina regéje minden naivsága mellett is érdekes, mert Szép Meluzina mint szimű unalmas, mert hihetetlenül naiv és ezt nem enyhíti az a behízogó kedvesség, mely például a Szent-Iván éji álmat oly bájosá teszi.

Csepreghy munkája a szindarab körül mindössze annyi, hogy a mese leíró részleteit instrukcióba adta a festőnek, díszítőnek és rendezőnek. A díszletek melyekkel Komjáthy Szép Meluzinát bemutatta gyönyörűek. Mindjárt az első felvonás tengerfenék részlet a modern színpadi festészet remekműve. A nyolcadik képen összeomló színterem a színpadi technika bravuros felhasználása. Közönség elég közepes számmal nézte végig a színdarabot, melyet ma és holnap is megismételnek.

A klenezedik képen előforduló tenger alatti tündérestélyen a társulat új koloratur énekesnője Turzó Ilona egy betét dalt énekelt jól megérdemelt tapsokat aratva. Hangja az első néhány ütem után tisztán üdén csengett mint a megüölt üvegharang. Brillians ének-tudását szép technikáját teljesen érvényre jutatta az első-ütemek körül valószínűleg a tréma akadályozta, hogy hangját teljesen érvényre juttassa.

Kitűnő volt Szathmáry egy káplánságba cseppent elcsapott fráter szerepében.

Haboccsa tündér szerepét Szabó Irma csevegette el kedvesen.

Utolsó előadás. Május 1-én, vasárnap bucsuzik a színtársulat nyárára a közönségtől. Schiller romantikus színműve Ármány és Szerelmek kerül színpadra az öreg Miller zenész szerepében Szathmáry Árpáddal, Lujzát Szabó Irma játssza, Ferdinándot Komjáthy.

A primadonna kérdés. A sertésvásár és közvilágítás kérdése után a primadonna kérdés foglalkoztatja leginkább a közönséget, fő is miatta eléggé a feje Komjáthy direktornak. Ma délután Thurzó Ilona teljes zenekar kíséret mellett koloratur részlettel mutatkozik be a meghívott színi bizottságnak, mely hivatalosan eldönteni, megfelelő primadonna-e Thurzó Ilona? Nem akarunk elébe vágni a bizottság véleményének, várjuk az eredményt.

Ujdonságok.

*** Istentiszteletek.** A vasárnapi isteni tisztelgetések holnap a következő sorrendben tartatnak meg: A nagytemplomban Csernák Béla esküdt felügyelő, a kistemplomban Bagaméry Karoly esk. felügyelő, a Kossuth utcai templomban Szabó Bertalan és az Ispolyi templomban Bokross Elek esk. felügyelők tartják. Az ág. ev. templomban Materny Lajos főesperes predikál.

*** Presbyteri gyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyházközség presbyteriuma tegnap délután 3 órakor folytatódólag gyűlést tartott melyen a folyó hó 17-re kitűzött volt presbyteri közgyűlés tárgyszorozatának eddig el nem intézett tárgyait vették sorra. A gyűlés látárgya Komlóssy Arthur Debreczen város főjegyzőjének beadványa volt, melylyel a templom fűtését indítványozta. Az indítványra nézve — több felszólalás után — úgy határozott az egyháztanács, hogy azt véleményezés végett egy — a lelkes karból alakított — bizottságnak adja ki, mely bizottság azután megokolt javaslatot a presbyterium elé terjeszti.

*** Fazekas örmester.** Lapunk mai számában egy érdekes költeményt közlünk Fazekas Mihályról, városunk hírneves fiáról. Az eset a Napoleoni háborúban történt s énk világot vett Fazekas Mihály szinarany jellemére. Z e m p l é n i t, a költemény íróját, nem szükséges bővebben ajánlanunk. Lapunknak hosszabb ideig volt munkatársa, a nyolcvanas években, majd a református egyháznak lett hivatalnok. Költeményeit is bizonyonyal ismeri közönségünk. »U j V e r s e k«, melyből e mutatványt vettük, nem régebben jelent meg n e g y e d i k kiadásban. Aki meg óhajtja szerezni e könyvet, forduljon Dr. B a r t h a Béla jogtárnar urhoz, kinél, mint jó barátjával, a költő néhány példányt már régebben deponált (N.-Csapó-utca 396. sz.) Helyben, vagy magához Zempleni Árpáddal (Budapest, IX. ker. Czuczor-utca 8. sz. a.) A könyv ára 50 krajczár mindössze.

*** Fényes esküvő.** A vármegye főispánjának nagyműveltségű, bájos leányát, Dégenfeld Anna grófnőt kedden vezeti oltárhoz László Elemér tengerész sorhajó hadnagy. A polgári kötes d. e. 9 órakor lesz az anyakönyvvezető hivatalban, innen az ifjú pár a nagytemplomba vonul, hol az egyházi áldást Kiss Aron püspök adja rájuk.

*** Hangverseny Nyiregyházán.** Fényes hangversenyt rendez Nyiregyházán a Korona nagyszínházban egy Debreczenből átránduló művész társaság. A hangverseny, mely a jövő hét elején lesz, K á l l a y Lujza a debreczeni színház alténekesnője. S z a t h m á r y Árpád S e b e s s y Basset Vilmos operaténese, F r i e d m a n n József hegedűművész és T ó t h Árpád zeneakadémia tanár vesznek részt. A közreműködők neve előre is b i z t o s i t j a a hangverseny művészi sikerét.

*** Kossuth Ferencz fogsága.** Kossuth Ferencz ma töltötte ki három napi államfogház büntetését, amelyre a törvényszék Ugron Gáborral vívott párbajaért elítélte. — Kossuth tudvalevőleg a pestvidéki törvényszék fogházban ülte le három napját. Ma aztán dr. Geguss Gusztáv a büntetés kitöltéséről szóló igazolvány átadása után szabadon bocsátotta.

*** Tanácsülés.** Debreczen város tanácsa ma délelőtti ülést tartotta, melyen folyó ügyek nyertek elintéztet.

*** Második főgimnázium Szegeden.** Wlasics közölt, miniszter közölte Szeged városával azt a határozatot, hogy Szegeden áll. főgimnáziumot állítat, melynek első osztálya már ez év őszén megnyílik és a következő években egy-egy osztállyal fejlesztetik. Épületet az állam saját költségén épített, a város csak ingyen telket ad és a fentartási költségekhez évente 1000 forint járul. A miniszter elhatározása Szegeden nagy örömet keltett. A mostani főgimnáziumban a hazafia kegyesrendiek tanítanak.

*** Összeomlott ház.** Budapest Külső Váci-ut 89 és 91 számú házaik között levő Névtelen utcában tegnap délelőtti órákban szerencsétlenség történt. Egy épülőfélben levő egyemeletes kőfaragó-műhely összeomlott s maga alá temetett 40 munkást, kik közül 14 súlyosan megsebesült négy pedig meghalt. Építési viszonyaink nyomoruságos voltáról misem tanuskodik jobban, mint az a szomorú körülmény, hogy Budapesten házbeomlás, állványeszkadás és az építési katasztrófáknak minden neme napirenden van. Nyomon követik egymást ezek a szerencsétlenségek, de az illetékes hatóságok eddig mitsem tettek az ilyen esetek elhárítására. A készülékekben levő épületek ellenőrzése régi mód szerint történik az ellenőrzést teljesítő urak azt hiszik, hogy megjelenésükkel már megtették kötelességüket Ilyen körülmények között ki felelős azoknak a munkásoknak életéért, kik a mostani építési rendszernek nap nap után áldozatul esnek?

*** Meghosszabított színi évad.** Komjáthy János kényvet adott be a város színi bizottságához, hogy a színi évadot két nappal meghosszabbíthassa. Az utolsó előadás szerint, ha a színi bizottság 27-iki ülésén Komjáthy mellett dönt, május 2-án hétfőhöz egy hére lesz.

*** A király Lőcsén.** A felsőmagyarországi hadgyakorlatok idejére Beck báró tábornagy, a ki most Lőcsén időzik, hogy a vidéket tanulmányozza, Lőcsét jelölte ki a fővezérség székhelyéül. A király tehát szintén Lőcsén fog lakni a hadgyakorlat idején és már serényen folyik a munka, hogy a megyeházában mellő szállást készítsenek a király számára.

*** Kinevezés.** Dr. Dezső Antal temesvári gyakorló orvost Dégenfeld József gr. főispán a helybeli közkórházba segéd orvosul nevezte ki. Állását május 1-től foglalja el.

*** Háboru előtt.** A Spanyol—Amerika között kitört viszály fegyverrel lesz elintézve s már a háboru csak idő kérdése. Spanyolország tengeri erői még mindig Cadix és a capverdi szigetek mellett vannak és így, ha ma-holnap onnan el is indítatnának, két hét teltele előtt még juthatnak el a harc-térre. — Ha tehát az Egyesült-Államok k o r m á n y a ragaszkodik ahoz, hogy a spanyolok vasárnap hajnalra kiürítsék K u b á t, úgy igen valószínű, hogy a Key-West mellett egyesült és 23 hadihajóból álló amerikai flotta már holnapután megkezdí a sziget valamely kikötőjének lövetését, természetesen a felkelőkkel való egyetértésben és azok segédkezése mellett.

Spanyolország ezt várja. A lelkesedés Madridban nagy, oly nagy, a milyen csak háboru előtt lehet, melyet erőszakkal idéz föl az ellenfél. A politikai partok bámulatos egyetértést tanúsítanak és ez mindenesetre biztató lehet az ifjú regenskirályné nézve, a ki nem szívesen szabadítja föl a harcz furiáit.

*** A postakocsis balesete.** Az öreg 65 éves T ó t h István samsoni posta kocsist baleset érte. A csapó-utczán saját vigyázatlansága folytán egy teherhordó kocsival összeütött a kordéja, s az öreg leesett. A fején szenvedett kisebb sérülésen és nagymérvű ijedségen kívül más komolyabb baj nem történt. T ó t h Istvánt ezelőtt egy héttel alkalmazta a postafőnöki hivatal.

*** Szathmári György síremléke.** A Magyar Tanítók Kaszinójának kezdeményezésére a magyar tanügy munkásai bizottságot alakítottak, hogy Szathmári György sírját az elhunyt érdemeihez méltó síremlékekkel jelöljék meg. A ki az utóbbi három évtized kulturális mozgalmait figyelemmel kísérte, tudja, hogy Szathmári György ügyis mint publicista és országgyűlési képviselő, ügyis mint a népoktatás ügyosztályának vezetője, a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban, munkás életének minden pillanatát a hazai kultúra szolgálatának szentelte. A jelzett célra a legszerényebb fillérek is köszönettel veszik s a nemesszívű adakozók arra kéretnek, hogy a Szathmári-síremlékre és alapra szánt adományokat bizottságunk pénztárosához: Ujváry Béla szerkesztőhöz küldjék be ily czímen: »N ptanítók Lapja, szerkesztősége, VI., Podmaniczky-utca 37. szám. — Az adományokat bizottságunk pénztárosa a »Néptanítók Lapjában« fogja nyugtatványozni.

*** Végfegyveres tárgyalások.** A büntető törvényszék a következő bűnügyeket tárgyalja. apr. 25-én Hétfőn Schvarcz József és társa ellen, Csabard bukásért, Domján Karoly s társai ellen r. o. hamisításért, Jonucz József ellen sikkasztásért. apr. 27 szerdán Argi Felix s társai ellen, csalás büntetésért Vasas Mihály ellen, lopásért, apr. 28 Csütörtökön Soós Ferencz ellen, lopásért, Apegyi Lajos ellen g. o. súlyos testi sértésért. Péli Ágoston ellen, lopásért Szilágyi Lajos ellen, rablás büntetésért. It é l e t k i h i r d e t é s e k; 1898 apr. 29-én Pénteken Nagy János ellen magán okirat hamisításért Nagy Andrásné ellen, magán okirat hamisításért. Múrvay József ellen, magánokirathamisításért ifj. Rózsa Sándor s társa ellen s. testi sértés büntetésért.

*** Joghallgató tolonczuton Szabados Sándor** joghallgatót, az ismert szocialista agitátort kit a rendőrség Budapestről örökre kitiltott, tegnap este kényszerűtlevéllel eltolonczolták. — Szabados elutasításának híre a szocialista párt vezetőségnek mintegy 30 tagja az esti órákban megjelent a keleti pályaudvaron, hogy elvtársuktól elbucsuzzanak.

A szocialisták nem perronjegyet váltottak, mert a rendőrség intézkedett, hogy a vonat elindulása idejében ne adjanak ki ilyen jegyeket senkinek. Hanem alaposan tuljárták a rendőrség eszen és szomszédos forgalomra szóló zónajegyet vasároítottak. Este 9 órakor, mikor a vonat elindult, a szocialisták is vele mentek, hogy esetleg valamely szomszédos állomáson mondjanak bucsut a kiutasítottak. Czeljukat el is érték, mert a rendőrség detektívjei a ferencvárosi állomáson szállították vasútra Szabadost. Mikor a párthivek észrevették társukat, halkán eljött kiáltottak neki s azzal re bene gasta kiszállottak s esőndben hazatértek. Szabados először Komáromba utazik, ahonnan azután hosszabb tartózkodásra Párisba megy.

* **Tűz az aradi színházban.** Ujházi és Náda, a N. Sz. tagjai tegnap kezdtek megvendégzereplésüket. Kevéssel az előadás előtt, mikor már gyülekezni kezdett a közönség, tűz ütött ki a színpadon levő diszletraktárban. A tűzoltóság ugyan hamar eloltotta a tüzet, az előadást is megtartották, — de ha a sok értékes butor és díszlet csak 1 órával később gyulad meg, kizsámthatatlan katasztrófa történhetett volna a zsúfolásig megtelt színházban.

* **Ártalmatlanná tett verszopó.** Az elmúlt hónapban egyre másra érkeztek a titkos följelentések a nagyváradi kir. ügyészséghez a margittai járásból. Bizonyos törvényeket vakmerően kijátszó uzsorásokról jött a hír, a kik az inséges, szegény népet kényük-kedvük szerint forgatják az ujjak körül, a kik nagy-nagy perczentekre kötnék üzletet. Perjessy Mihály dr. kir. ügyész ujasította a csendőrséget a nyomozás megkezdése iránt s a helyes irányban, nagy buzgósággal és szigorral vezetett vizsgálat után lelepleztek Széltán on egy re:tegett uzsorást: Nagy Ferencz gazdat. A jeles férfunál harmincznál több gabona uzsora kötelezvényt foglaltak le a csendőrök s az irásokat beterveztették a kir. ügyészséghez az eljárás tovább folytatása vegett. A nyomozást tovább folytatják.

* **Zimándy vád alatt.** A Kossuth Lajos emlékének meggyalázása által hirhedté vált török-bálinti plebánost nyilvános rágalmazás miatt perbe fogja a kir. ügyészség. Ezuttal olyan rágalmazásról van szó, mit Zimándy előellen követett el. A plebános ugyanis utonutfelelen azt hiesztelte Györy Gyula török-bálinti községi jegyzőről, hogy midőn a polgári házasságkötéseket elvegyi, ugy biztatja a feleket, hogy sohase menjenek templomba is esküdni, mert az egész fölösleges valami. A dehonostalt jegyző nem sokat törődött Zimándy gyalazkodásával, de midőn ez egy, a községi előljáróságához intezett hivatalos átiratában is ismételte fenti alításait, a miéri azután fegyelmet indítottak ellene, melynek során kiderült az állítások valótlanága, nyilvános rágalmazás vétsége miatt megtette a bünvádi följelentést Zimándy plebános ellen. A pestvidéki kir. ügyészség a bünwető tkv. 262 szakaszába ütköző nyilvános rágalmazás vétségével (1 évig terjedhető fogház és 1000 frtig büntethető) vádolja Zimándyt s közvetlenül tárgyalásra idézi. A tárgyalás május hó elején lesz.

* **Tolvaj kocsis.** Szilágyi Gábor újföldi birtokos már régebb idő óta az istállója egyik rejtkehelyén bádög medenczében tartja a pénzt. Most is egy százas volt ott elrejtve, a mikor Nagy János kocsis az istálló takarítását végezte. A szemes kocsis csakhamar rátalált gazdaja elrejtett szelenczejére és mielőtt hazaérkezett volna, tartalmával tovább állt. — A hazaérkező Szilágyi — midőn kocsisa hosszabb ideig nem jelentkezett — gyanusnak találta távolmaradását és kitünt, hogy Nagy a 100 frttal szökött meg. Nagy már több ízben követett el lopást. A pénzzel tegnap Debreczenbe jött, azt remélve, hogy ily nagy városba nem találják rá. — De csalódott, mert ma reggel már Szentpétery fogalmazó irodájában kihallgatáson volt. Hosszabb ideig hazulozott mindenfelét, csak vallani nem akart. Hanem ellen-

mondásba keveredett s végre beismerte, hogy a 100 frtot ő vitte el, melyből 60-at még vissza tud adni, de 40-et már különféle ruháknak bevásárlására fordított.

* **Jäger Mari a szegedi csillagbörtönben.** Jäger Mari és hirhedt büntársai ott ülnek nap hosszát a szegedi csillagbörtönben a dolgozó asztal mellett. Minden nap kibocsájtják őket sétálni az udvarra. Ilyenkor Jäger Mari biczeg a sor előtt, utána Varga Lidi, Csordás Lidi és a többiek. Mikor a kuria ügyökben meghozta ítéletét: a szegedi napilapok tevé en ugy értesültek, hogy Csordás Lidit és Varga Lidit halálra ítélték. — A börtön igazgatóságának sok gondot okozott az, hogy a halálos hir a hírlapok útján valahogy a foglyokhoz ne jusson. Nem is tudták meg, ma sem tudja se Csordás Lidi sem Varga Lidi, hogy az újságok az ő akasztásukra előkészítettek a publikouot. A kuria ítélete után a foglyokat viszik a csillagbörtönből.

* **Hogyan látnak a vakok?** 1728-ban Chesselden Vilmos angol orvos egy fiatal ember szeméről vette le a hályogot, a ki csak a sötéte és világosát tudta megkülömböztetni és születésétől kezdve vak volt. A műét sikerült. Az orvos megfigyelte paciensét mikor először vette le szeméről a kötőt, a vak tágra nyílt szemmel nézett maga ele, de hirtelen lezarta pillait s hátrahökken, mert ugy érezte, mintha az előtte álló emberek horzsolnak a szemét. A távolságról nem tudott ítéletet alkotni hosszú ideig, valamint alakról és nagyságról sem. Tudta, hogy a szoba a háznak egy része, de azért nem tudta elképzelni, hogy az egész ház nagyobbak lássék a szobánál. A kutyát és macskát mindig összetévesztette; már szégyelte megkérdezni, hogy melyik a kutyá, ezért egyszer a macskát megfogta, behunyt szemmel megtapogatta, azután hosszasan és merőben megnézte. Ezentul már megismerte a macskát. Nagyon csudalkozott azon, hogy nem azol az állatoknak. A tárgyak tetszenek neki legjobban, a miket vak korában kellemeseknek és szépeknek gondolt, valamint nem azt a gyümölcsöt találta legszebbnek, a mi neki legjobban ízlett. Érdekes kísérlet volt, a mit vele képekkel tettek. Azt hitték, hogy azonnal fölismeri, hogy mit ábrázolnak, de nem ugy volt. Összevissza festett lapoknak gondolta. Csak két hónap mulva vette észre, hogy a kepek alakokat ábrázolnak. Mikor aztan megértette a képeket, azon csudalkozott, hogy hogyan lehet laposnak érezni azt, a mi gömbölyűnek látszik s megütközve kérdezte hogy az ujjá csalja-e meg, vagy a szeme? Anyyra megtartotta vak korában fölvetett szokasait, hogy például este világosságot nem kívánt, hanem a sötétben járt-kelt a szobákban.

x **Fontos közlemény.** Néha még a legsekélyebb étel élvezet is megtermi a gyomor betegségeket, mely baj már eleinte felbűfögés, hányás stb által mutatkozik. Mindezen mutakozó betegségek ellen legjobb sikerrel használhatni a dr. Rósa élethalzsamát Fragner B gyógyszer-tárban Prágában 205 III. — Kapható majdnem minden gyógyszer-tárban.

Gleichenberg gyógyhely

Steierországban.

Gyógyeszközök: Alkalikus-muriatikus források, savó, tehen- és kecsketej, [Száras etetés], kelir, fenyő és orvosi inhalláció, forrás-feszkendezések az egyes kabinokba, pneumatikus kamara, szénsavas aczell és pezsgő fürdők. Hidegvíz-gyógyintézet.

Idény május 1-től szeptember végéig.

Felvilágosítás és prospectus ingyen, lakás megrendelések

Gleichenberg gyógyigazgatóságánál.

1898. november hó 1-től
Piacz-utczai 1829. számu házunknál
a főpostával szemben
egy bolthelyiség
kiadó.

Debreczeni ipar és kereskedelmi bank.

Kiadó lakás.

A Nagy-Hatvan és Kis-Mester-utca sarkán levő házban a kir. itélőtábla elnöke által birt egész emeleti nagy lakás, egészen vagy két lakásra osztva, május hó 1-től kiadandó s kívánatra elébb is átadható.

Értekezhetni ugyanott Kovács József ügyvéd háztulajdonossal.

Beocsin...

ortlandt,

Román cement

és

kőbányai disztégla
gyári raktár.

Zsákonkénti és vagononkénti eladás.
Elismert legjobb cement.

Csapó-, Kis-Szappanos-utca 407.

Stegmüller Árpád

építésznél.

Meghívás.

A debreczeni kerületi betegsegélyző pénztár
f. évi május 1-én d. e. 10 órakor
a városháza kis tanácstermében

Rendes közgyűlést

tart, melyre a közgyűlési kiküldöttek tisztelettel meghívotnak.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság pénztári jelentése és a számadások előterjesztése.
2. A felügyelőbizottság jelentése s a felmentvény iránti határozat.
3. Az igazgatóság kiegészítése.
4. Valasztott bíróság megválasztása.
5. Felügyelőbizottság megválasztása. —

Indítványok.

Debreczen 1898. ápril hó 22.

Az igazgatóság.

A debreczeni első takarékpénztár

jelzálogi bekebelezés mellett födbirtokra, állandó bérjövédelmet biztosító kész vagy építés alatt lévő városi házakra 40 éves vagy rövidebb idő alatti lejáratu

készpénzes

vagy

zálogleveles

törlesztéses kölcsönök és váltóhitelt

engedélyez a legmértányosabb kamat és feltételek mellett. Megkeresésre az összes üzletágainkra vonatkozó értesítést szívesen nyújtunk.

A bekebelezési ügyletek gyors és jutányos keresztül vitelére ajánljuk takarékpénztárunk bizalmi ügyvédjét **Des Combes Henrik** urat, (lakik Piacz-utca 2145 sz.) ki is a takarékpénztár által megállapított legjutányosabb díjtarifa számítása mellett, az őt megkereső feleknek szolgálatára áll.

Pályázat.

A hajdu-böszörményi reform. ház központi leányiskolájának — me., egy emeletes s 8 tantermet foglal magában — tervezésére s költségvetésére pályázatot hirdet.

A legjobbnak talált pályaterv 100 frt tiszteletdíjban részesül.

Pályázati határidő 1898. május 8 délelőtti 10 óra. A tervek beadandók Szolnok Gerzson lelkész, iskolaszéki elnökhöz, hol bővebb felvilágosítás is nyerhető.

Az egyháztanács.

Nagyon finom

kanári előénekeseket

küld utánvétel mellett énekelési tehetségük szerint 8—20 márkáért 8 napi próbaidőre. Praktikus ének- és rollikalitkák is. Minden nagyobb kiállításon kitüntetve. Prospektus ingyen. **W. Heering, St. Andreasberg (Harz) 427.**

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszor ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsolésként alkalmaztatik küszvényénél, oszonnál, tagszaggatásnál és meghülekéknél és az orvosok által bedörzsolésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy hástartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban kapható; főraktár: **Török József gyógyszerésznél Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbértékű utánsét van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter orvosi jegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. **RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari orvostudósok, BUDAPEST.**

Csődalatti kiárulás.

A néhai **Mocsári Lajos** hagyatéki csődtömegéhez leltározott, a Eika szállodával szemben levő üzlethelyiségben mindenféle

üveg- és porcellán nemű áruk, házi és konyha eszközök, disztárgyak stb.

Csődbírósági határozat folytán, elárusítatnak, a kiárulás a mai naptól fogva

d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6 óra között

történik, — mely körülményre a venni szándékozó közönség figyelmét, annak megemlítésével hívom fel, hogy a kiárusítandó tárgyak

igen jutányos áron

szerezhetők meg.

Debreczen, 1898. április 23.

A csődtömeggondnok.

Meghívás

a debreczeni termény és áruraktár részvény társaság

által

1898 május hó 8-án délelőtt 10 órakor

a városháza nagy tanácstermében tartandó

rendkívüli közgyűlésre

T A R G Y:

Az elhalálozás folytán megüresedett egy igazgatósági tag helyének választás utján való betöltése.

Az igazgatóság.

Jegyzet: A közgyűlésen részt venni szándékozó részvényes köteles — az alapszabály 24-ik cikkje alapján — részvényeit legalább egy nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál, a debreczeni első takarékpénztárnál vagy a debreczeni ipar- és kereskedelmi banknál igazoló jegy kiszolgáltatása ellenében letenni.

Északmagyarországi egyesített

kőszénbánya és iparvállalat

részvény-társulat képviselősege Debreczen.

Mint fentnevezett kőszénbánya képviselője, van szerencsém a közlegő **cséplési idényre** a t. gondolkodók b. figyelmét általános közkedveltségnek örvendő

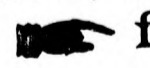
szenünkre

felhívni. Ajánlok cséplési szükségletekre

baglyasi, koranasi és csibai szenet

bármely állomásra szállítva

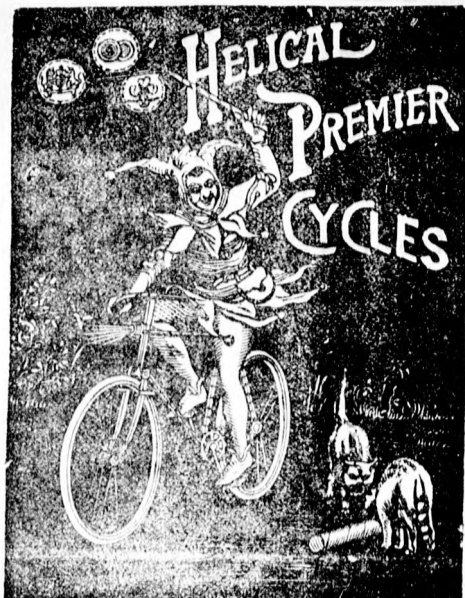
felette jutányos árban.

Tisztelettel

Klein Adolf

Miklós-utca 1924.

The Premier Cycle Co Ltd. (Hillman Herbert Cooper.)

Gyárak: Coventry Eger Deos
Anglia, Csehország, Nürnbergnél.

Évi készítés 60.000 bicikli.

Egyedül raktár DEBRECZENBEN

BAUER és TÁRSA

gazdasági gépműhelyében, P. terfia-utcán.

Dr. R. G. M. 86614.

Dr. R. G. M. 86614.

Uj férfi erő,

Uj mozgékony és életűesség,
Uj önbizalom,
Uj emlékezőtehetség,
Uj üzlettehetség,
Uj élvezetek

erhetők el gyenge férfiaknál villamosággal. Dr. Sanden ezen új életre serkentő csodálatos testbatteriaja öv formában igen könnyű és tudományosan vezetett be a testbe, a betegek alvás közben hozza meg a gyógyulást.

Dr. SANDEN

electromos öve

biztos

gyógyulást eszközöl

köszvény, rheuma, idegesség, álmatlanság és etvagyta-n-as, influenza és morphiom-betegség, neuralgia, histerikus betegségnél, sarkor, dermedségnél, há gerinczsorvadásnál, görcs, szívdobogás, vértulajás a fejben, szédülés, hypochondria, a-thma, fulzugás, hideg kezek és labak, agyavizelés, törkútegek, rossz szájszag, kolika, fogfájás és női betegeknek.

A hol minden hasztalan volt ott próbáltas-
sék meg Dr. Sanden electromos öve.

Gyenge férfiak, nők és gyermekek dr. Sanden electromos övét viseljék.

A gyógyu-tak ezrei minden országban bizonyítják a nagyszerű hatását.

Darabja csak 5 ft

vam- és viteldijmentesen a pénz előleges beküldése mellett. Utánvét 30 krral drágább; a megrendelőnek tehát további költség nem származhatik. Discret szétküldés. Megrendelésnél a csipő-bőség megirandó. Egyedül eladás:

F. Epstein

Dresden-A., Zöllnerstrasse 35.

Levelezés minden nyelven.

Nagyvárad-Szöllősi GÖZSÖRGYÁR

sörcsarnoka és vendéglője KOSSUTH-UTCZA (Kardos-ház.)

Szíves tudomá-ára hozom a n. é. közön égneek, hogy nagyvárad-szöllősi gőzsörgyár

sörcsarnokát és vendéglőjét

mint kezelő-vendéglős átvettem s a Kossuth-utcán (régí tranky-féle helys-ny) udvari helyi-éggel és téli kerttel csinos-an, újonnan felszerelve

1898. április 23-án szombaton

reggel megnyitom. — Este 8 órától a megnyitási ünnepélyen **Kiss Béla** zenekara fog közreműködni.

Fenti sörgyár kiváló LÁSZLÓ-sörét fogom kimérni, valamint tisztán kezelt kerti és hegyiborokrol pontos kiszolgálás mellett, személyes vezeté-em alatt legjobban gondoskodom.

Főczékom lesz, hogy m. t. vendégeim igényeit kitünű és olcsó házi konyha által kielégítem. — Elfogadok havi béreletet ugy bent, mint házhoz hordva.

Társas ebédok és vacsoráknak külön termék.

Szíves pártfogás és tömeges látogatásért esedez k

tisztelettel
LOBÓ SÁNDOR
kezelő vendéglős.

Dr. Högyes-féle

az egész világon szabadalmazott higiénikus a sbest talpb-tét.

Egy találmány, mely hosszas kísérletek és fáradságok eredménye hivatva van, hogy az emberi test leglényegesebb részét megóvja a meghűléstől. Nincs többé tyukszem, borkeményedés, lábfeltérés, lábégés meg van védve hideg vagy meleg és lábizzadás ellen az, ki csipőjét Dr. Högyes-féle szabadalmazott Asbest talpb-téttel látja el. Csnyban szenvedőknek és köhögésre ingerültknek megbecsülhetlen értékű.

Az a sbest talpb-tét kitünűségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállítatott. A pár onként 1 frt 20 kr gytmekeknek 60 kr. Szé küldés csakis utánvétellel. Felvilágosítások és prospectusok ingyen.

Általános Asbestárú-gyár betéti társaság Budapest. VI. Sziv-utca 18.

Dr. Rosa-féle életbalsam

PRÁGAI HÁZIKENŐCS

Fragner B. gyógyszer-tárából Prága 203-III.

Az egészség fentartására, az életvedyek s ennek folytan a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fentartására egy biztos világelterjedt, elismert népi házi szer.

A felgyógyulás fájdalom nélkül történik a koncs hűvos hatása mellett.

1 üveg 50 kr. dupla üveg 1 frt, postán 20 krral több.

1 doboz á 25 és 35 kr., postán 6 krral több.

Vás! Mindenki kérje csak az eredeti készítményeket, a Fragner B. gyógyszer-tárából Prágában, és figyelje, hogy az összes csomagolási részek a Dr. Rosa-féle balsamnál, a melléte álló gómbólyú védjeggyel van ellátva, és pedig az összes csomagolási részek a prágai házi-kenőcsnek a melléte álló három szögletes védjeggyel visölje.

Mindenki, a ki nekem egy hamisítást jelent, egy jutalmazást kap!

Elismerő iratok százal hárkinek betekintés végeit rendelkezésre állanak.

Raktár Török J., Egger A., Thalmayer és Seltz, és Kochmeister utóda gyógyszerészeknél Budapestben, és Debreczenben Dr. Rotachnek V. Emil és Mihálovits István gyógyszerészeknél.

A készítő főraktára **Fragner B.** A fekete sas gyógyszer-tára Prágában a Spornert-utca sarkán 203. sz.

Postaküldés azonnal.

100.000 sorsjegy 50.000 nyeremény.

**Ezen sorsjáték 6 osztályra osztott
össznyereménye a következő:**

	korona		korona
1 jutalom nyeremény	á 600.000	1 nyeremény	á 25.000
1 nyeremény	» 400.000	7 »	» 20.000
1 »	» 200.000	3 »	» 15.000
2 »	» 100.000	31 »	» 10.000
1 »	» 90.000	67 »	» 5000
1 »	» 80.000	3 »	» 3000
1 »	» 70.000	432 »	» 2000
2 »	» 60.000	763 »	» 1000
1 »	» 40.000	1238 »	» 500
5 »	» 30.000	90 »	» 300

31700 nyeremény á 200 kor. 3900 nyemény á 170 kor. 4900 nyeremény á 130 kor. 50 nyeremény á 100 kor. 3900 nyeremény á 80 kor. 2900 nyeremény á 40 kor., összesen

50,000 nyeremény
13.160,000 korona összegben.

BIHARI EDE

Magy. kir. szabadalmazott

osztálysorsjáték

főelárusító helye.

Elküldök utánvetellel vagy a betétösszeg előleges beküldése ellen (posta-utalvánnyal vagy ajánlott levelben)

I. osztályu eredeti sorsjegyet

egy egész 6 frt egy fél 3 frt egy negyed 150 egy nyolczad 75 kr.

A hivatalos terv minden megrendelőnek ingyen mellékeljük. A húzas-jegyzéket mindjárt a húzas után felszólítás nélkül beküldöm.

Megrendeléseket kérem minél előbb a sorsjegyek eladásával megbízott főelárusítóknak

BIHARI EDE BUDAPEST
Kerepesi ut 20.
beküldeni.

A most befejezett első sorsjátékban több nagy nyeremény között a **600,000** korona a 69686 számra, a **60,000** korona, a 23772 számra nálam nyeretett és általam fizettetett ki, így tehát jogosan nevezhető főárusítóm a **legszerencsésebbnek**.

Serravallo China-bora

v a s s a l,

orvosi tekintélyek, mint udv tanácsos. Dr. Braun udv. tanár Dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag. Dr. Kraft-Ebing tanár, Dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhof tanár, Dr. Neuser tanár, Dr. Schania tanár, Dr. Weinlehner tanár által sokszor felhasználva és legjobban ajánlva

(Gyengék és lábbadozóknak.)

Ezüst érem:

XI. orvosi congre-sus Róma 1894

IV. Gyógyszerek és Gremiai congressus Napoly 1894.

Arany érem:

Kiállítás: Venécia 1894., Kiel 1894., Amsterdam 1894.
Berlin 1895., Páris 1895.

Több mint 700 orvosi elismerés.

Ezen kitűnő, új életet gerjesztő szer, kitűnő ize miatt különösen gyermekek és asszonyok által kellemesen használtatik. $\frac{1}{2}$ literes üvegekben á frt 1.20, 1 literes üvegekben á frt 2.20. Kapható minden gyógyszerertárban.

Serravallo gyógyszerertár Triestben

gyógyárak nagybanai zéküldése.

Aapittatott 1848.

Csak

fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a párisi Dr. BOITON

Injectio Oriental

már néhá y napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmak is, főlöseges tehát **santal olaj** vagy **co. va balzsam** mal kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint Magyarországi főraktár:

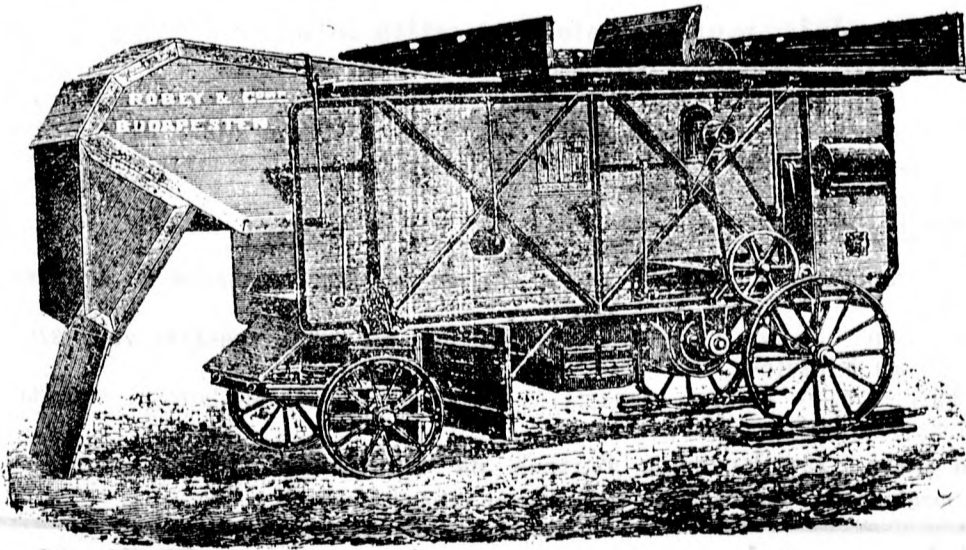
ZOLTÁN BÉLA gyógyszerertára Budapest,

V., Nagykorona-u 23 (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerertárban.

Postai megrendelések czime:

Zoltán gyógyszerertár Budapest.

Robey & Comp.

gépgyárosok

BUDAPEST, IX., Rákos-utca 7—9. szám

(az iparművészeti muzeum mellett.)

Legelső gyártói

a vaskeretes cséplőgépeknek.

Gőzmozgonyok, cséplőgépek, kazalrakó gépek, uti mozdonyok vízszint fekvő talapzatos gőz-gépek, Cornwall, gőzkazánok, magas nyomásu vagy Compound Robey stabil-gőzgépek mozdony-kazánal, malmok és malomberendezési tárgyak.

Arj gyzékek és költségvétések kívánatra ingyen és bérmentve.

